

בתולה נשאת פרק ראשון כתובות

ג א מיי פ"ט מהל'
גירושין הל' ח סמג
עשין ג טו"ש"ע אה"ע ס'
קמ"ד סעי' א':
ד ב מיי שם הל' ג
טו"ש"ע שם סעי' ב':
ה ג מיי שם הל' יב סמג
שם טו"ש"ע שם ס' ס'
קמה סעי' א':
ו ד מיי שם הל' יא סמג
שם טו"ש"ע שם ס' קמ"ד
סעי' ג':
ז ה מיי שם הל' ח טו"ש"ע
שם סעי' ב':

תוספות ר"ד

אמר רבא ולענין גיטין אינו
כן. פ"י לענין גיטין אין
טענת אונס מועלת שאם
נתן גט לאשתו שאם לא
אבד עוד זמן פלוני יהא
גט. ונאנס ולא בא ה"ז גט
ואין יכול לומר אונס
הייתי. אלמא קסבר אין
אונס בגיטין. א"י אמר
רבא וכן לענין גיטין.
אלמא קסבר יש אונס
בגיטין. ואפי"ג דק"ל
הלכה כלישנא בתרא. הכא
הלכה כלישנא בתרא. דהכי
אמרי בגיטין בשמעתא
קמייתא בפי השלח. הווא
דא"ל לא נסיבנא מכאן
ועד תלתין יומין להרי
גיטא כי מטא יום תלתין
א"ל הא טרחנא למאי
נחוש לה. אי משום אונסא
אין אונס בגיטין. אלמא
קסבר לה לתלמודא דאין
אונס בגיטין:

מציא אמרה ליה נסתחפה שדרהו. ואינו יכול לטעון דלדרכה
מזלה גרס דכיון דלא מיפקדה אפריה ורביה לא
מיעשש כדאמרין צדקה על יבמתו (יבמות דף סד:) ועוד דהאשה
היא שדה של הבעל ואין הבעל שדה שלה: **ר"פ** בך ה"ה הוא אינו
מפ"ה ל"ה מוזנות. קשה לר"י דלמך
צדקה לך (שם דף מא: ושם) עמד
בדיון וברח מזונה משל יבם ומפרש
צירושלמי ברח ה"ה חלה והכא אמרי'
דחלה אין מעלה לה מוזנות ואורי'
דהתם חלה או ברה לאחר שעמד בדיון
שכבר נתחייב לה במוזנות אבל
הכא בחלה קודם הגעת זמן וצקונת'
פ"י שם דוקא ברה אבל חלה לא
ואין נראה כדמשמע צירושלמי
ולפירושו אין להקשות מאיכא דבעו
לה מיבעיא אמאי לא פשיט לה מהתם
דיש לומר דלרוסתו אגידא ביה טפי
מיבמתו כדאמרין ציבמות בכמה
דוכתי: **פשיט** רב אחאי. לא
כמו שפירש רש"י דהיינו רב אחאי
גאון שעשה שאלמות והיה בסוף כל
האמוראים ולכן משנה לשונו בכל
הש"ס פריך רב אחאי פשיט רב
אחאי שהרי כאן רב אחאי עונה על
דמורא וכל אמורה היה תופס לשונו
כמו מגדף זה ר' אבהו (סנהדרין ג.)
תהי זה ר' יוחנן (ב"ק ק"ב:) לייט
עלה אב"י (ברכות כט:):

לא נשאו לא קתני אלא לא נישאו.
מקובלן היו כן לקרות לא
נישאו ועוד דאי לא נשאו אלגשים
קאי ה"ל למימר נמי בלשון רבים
ואוכלות משלהם: **א"ל** לא נישאו.
פירוש דמשמע נמי דמעכבי אינהי
אבל אין לומר דמשמע דוקא דמעכבי
אינהי אבל לא אינהו מדקאמר
לעולם דמעכבי אינהו ואידי דתנא
רישא צדידיה כו' דמשום אידי אין
לשנות טעם ציפסא: **מת** הוא
דאינו גט. דאין גט לאחר מיתה
הא חלה גמי זה גט דאי חלה נמי
אינו גט וטעמא דהכא דאינו גט
משום אונס אם כן לישמעינן חלה
דהוי אונס מועט וכ"ש מת דהשתא
אכתי לא חסיק אדעמיה צדמת איכא
למימר ניחא ליה דלא תפול קמי
יבם: **ודר"מ** א"ל עורא אימא א"ך
ה"ה נמי אינו גט. ויש טענת אונס
ודקאמר ליתן חלה וכ"ש מת מה הא
דקתני מת הא קמ"ל דאין גט לאחר
מיתה ואתא לשמעיעין תרוייהו
דיש אונס ואין גט לאחר מיתה דאי
יש אונס גרידא אתא לשמעיעין

אבל יש גט לאחר מיתה הוה ליה למינקט חלה וחי אין גט לאחר
מיתה גרידא הוה צעי לשמעיעין לא הוה ליה למינקט הרי זה
גיטין אם לא צדתי שעושה תנאי אלא הרי זה גיטין לאחר מיתה:
דרי זה גיטין אם מתי מחולי זה לאחר מיתה. לאחר מיתה הוה
טעמא דכולהו כמו אתם ולא אפוטרופסקין ולא שותפין ולא
אריסין ולא כל התורם את שאינו שלו (גיטין דף נב.) דכולהו הוו
משום תורם את שאינו שלו וא"ת הריהו משנה גופה אמאי אינטריך
הא תנן צדידיה צ"ק דגיטין (דף יג. ושם) דאין גט לאחר מיתה
דתנן האומר תנו גט זה לאשתי לא יתנו לאחר מיתה וצפרק קמא
דגיטין (שם ד"ה ל) פירשנו: **דר"מ** א"ל אפוקי מדרבתינו. אבל מהיחא
דרישא לא שמעינן מדרבתינו דאיכא לאוקמה צדתינו כמזב
זמן צדתינו והא דאמרין (בגיטין דף פו.) שלשה גיטין פסולין וחד מינייהו
קתני הכא לא אמר כלום אפילו נשאת אי נמי צדתינו צו (י. שבע או שנה או חדש דלמך צפרק שני דגיטין (דף ק:) דכשר ואין זמנו מוכיח
עליו אי נמי צדתינו: **דר"מ** מת דוקא ד"א ניהא ליה דתפול קמי יבם. וא"ת צפרק מי שאלחו (גיטין דף ק.) ושם דאמרין אכלו ארי אין לנו
פירוש אין לנו שיהא גט ואמאי לא הוי גט הא לא ניהא ליה דתפול קמי יבם וי"ל דצדתינו דלא שכיח כלל לא חסיק אדעמיה שירצה שיהא גט:

פשיט רב אחאי. הך צדתי ממתינת דקתני לא נישאו ולא קתני
לא נשאו לישתמע שהבעלים מעכבים: **אלא לא נישאו.** הן לצעלים.
מלה העכבה צדתי: ואידי דתנא רישא צדידיה. נותנין לצמולה
שנים עשר חדש ולא למנה שלשים יום: **ולענין גיטין אינו כן.** אלפיכך
קאי לשמעיעין שעכבת האונס
פוטרתו מן המזנות לענין גיטין אין
טענת אונס מועלת אם נתן גט
לאשתו ע"מ אם לא אבד עד זמן
פלוני יהא גט [ונאנס] ולא צד הרי
זה גט ואינו יכול לומר אונס הייתי:
אלמא קסבר אין אונס בגיטין. אין
טענת אונס בגיטין. ולקמיה מפרש
טעמא: אינו גט. ואם אין לה' צדתי
זקוקה ליבם: **מה הוא דאינו גט.**
דהא לא שויא גיטא עד י"ב חדש
והוא מת צדתי הוון ומאן קא מגרש
לה מהשתא אין המתים מגרשים:
מה הוא דאינו גט. משום דאין גט
לאחר מיתה אבל משום אונס אחרינא
לא מפקע גיטא אלמא אין אונס
בגיטין דאי סלקא דעתך חלה נמי
אינו גט נתינת חלה וכל שכן מת
שאין אונס גדול מזה: **היא גופא**
קמ"ל. כלומר האי דתנא מת לאו
לדיוקא דילה תניה למינדק היא חלה
הרי זה גט אלא לשמעיעין היא גופא
דאין גט לאחר מיתה ואפי"ג צדתי
כגון האומר לאשתו הרי זה גיטין
היבם: זה גיטין אם מת. שכיב
מכרע שכתב גט לאשתו צדתי מן
הלשונות הללו זה גיטין אם מתי או
זה גיטין מחולי זה משפסוק חולי זה
(מעלי) משמע והוא מת מאותו חולי
לא אמר כלום שהרי משפסוק אינו
צדיים ואינו יכול לגרש: **דלמא**
הא דאינטריך סיפא אם לא צדתי
וכו' לאפקוי מדרבתינו אינטריך
דפליגי עלה ואמרי דאין גט לאחר
מיתה הוה דכיון דכתוב בגט זמן
כתיבתו הוה מוכיח שכן אמר גט
אם לא צדתי לאותו זמן יהא גט
למפרע מהיום דאי לא משוה גיטא
עד שנים עשר חדש למה כתב יום
כתיבת הגט צדתי למה אם לא
צדתי לר"ח פלוני יהא גט: **הפירו**
לינשא. צדתי חליפה להיא דאם לא
צדתי: **זמנו של שטר מוכיח עליו.**
לא לחנם כתב זמנו לתוכו אם לא
להודיע שמיים הכתיבה והמסירה
הוה מגרשה אם לא יבא לאותו זמן
הלכך אע"ג דלא כתב זה גיטין מהיום
אם לא צדתי כו' כמאן דכתב מהיום
דמי. וצדתי צדתי (דף קל.) אמרה
רבי יוסי דתנן הכותב נכסיו לבנו כריך שיכתוב מהיום ולאחר
מיתה ואם לא כתב מהיום אינה מתנה רבי יוסי אומר אינו כריך:
ואלא מסיפא. גמר רבא דאין אונס בגיטין: הרי זה גט. ואע"ג
דאין אונס גדול ממיתה אלמא אין אונס בגיטין והוה הדין לחלה:
דלמא מה דוקא. דכל עזמו שכתב לה גט מחמת כן כתב לה שאם
ימות יהיה גט למפרע שלא תזקק ליבם וצדתי אונסא לא ניהא ליה
למיצטל גיטא אבל צדתי אחרינא דניחא ליה לצטולי גיטא ביה אימא
לך יש אונס בגיטין: **ופסקיה מברא.** הנהר הפסיקו שהיתה המעבורת
מזד העיר ולא יכול לעבור: **הוה דאחאי.** שצדתי: **לא שמיא מתיא.**
והוה גיטא ואם רתתה מתיא לאחר וגם לכהונה נפסלת מהיום:
זימנין

רבי יוסי דתנן הכותב נכסיו לבנו כריך שיכתוב מהיום ולאחר
מיתה ואם לא כתב מהיום אינה מתנה רבי יוסי אומר אינו כריך:
ואלא מסיפא. גמר רבא דאין אונס בגיטין: הרי זה גט. ואע"ג
דאין אונס גדול ממיתה אלמא אין אונס בגיטין והוה הדין לחלה:
דלמא מה דוקא. דכל עזמו שכתב לה גט מחמת כן כתב לה שאם
ימות יהיה גט למפרע שלא תזקק ליבם וצדתי אונסא לא ניהא ליה
למיצטל גיטא אבל צדתי אחרינא דניחא ליה לצטולי גיטא ביה אימא
לך יש אונס בגיטין: **ופסקיה מברא.** הנהר הפסיקו שהיתה המעבורת
מזד העיר ולא יכול לעבור: **הוה דאחאי.** שצדתי: **לא שמיא מתיא.**
והוה גיטא ואם רתתה מתיא לאחר וגם לכהונה נפסלת מהיום:
זימנין

א) גיטין ל. ד. ג. א) גיטין
ע: ע"ו ל. א) גיטין עב.
ב) גיטין ל. ד. גיטין עב.
ג) גיטין ל. ד. גיטין עב.
ד) גיטין ל. ד. גיטין עב.
ה) גיטין ל. ד. גיטין עב.
ו) גיטין ל. ד. גיטין עב.
ז) גיטין ל. ד. גיטין עב.
ח) גיטין ל. ד. גיטין עב.
ט) גיטין ל. ד. גיטין עב.
י) גיטין ל. ד. גיטין עב.

גליון הש"ס

תוס' ד"ה לא נשאו וכו'
פסקובלין הדין כד. וכן
בדברים דף לה ע"א דרין
ד"ה דיקא נמי:

מוסף רש"י

הרי זה גיטין אם לא
באחי כו' אינו גט. דכיון
דלא אמר מעכשיו משמע
לאחר י"ב חדש יהא גט
והרי מת צדתי הוון
וצדתי ליבם (גיטין עב.)
דהא לא אמר שיהא גט
אלא עד י"ב חדש והוא
כבר מת ואין יכול לגרש,
וחקוקה ליבם אם אין לו כן,
אבל אי אמר מעכשיו יהא
גט אם לא צדתי עד י"ב
חדש ומת צדתי כן הרי זה
גט ואיני זקוקה ליבם (ע"ז
דף.) הרי זה גיטין אם
מתי. כלומר אם אמות או
יהא גט (רשב"ם ב"ב קכז.)
לא אמר כלום. דמשמע
לשאלמות ואין גט לאחר
מיתה (גיטין עב.) הרי זה
גיטין מחולי זה. משמע
מחולי זה ואין. וכן שמת
מחולי מחולי נמצא שאין
הגט חל אלא לאחר מיתה
(שם.) הרי זה גיטין
לאחר מיתה לא אמר
כלום. דלא גמר לגרשה
אלא עד לאחר מיתה ואין
גט לאחר מיתה (רשב"ם
ב"ב קכז.) ופסקיה
מברא. מעבר המים, שלא
מצא את המעבורת (גיטין
דף.) לא שמיא מתיא.
דלא מתי עד הכא ואין
טענת אונס צדתי גיטין
למימר אימא (שם.)